

[Halvgaard.]

50 kr. til 70 kr. i timeløn til en lærer? Man kunne udmærket engagere sig med en eller anden håndværker eller en fornuftig mand, som kan lede sådan et kursus. Det er den vej, vi vil, og det er frihedens vej. Det er ikke restriktionernes vej.

Elmholt (RV):

Jeg var i grunden lidt ked af, at hr. Orla Møller havde så meget imod den betragtning, jeg gjorde gældende, om at se at finde en fornuftig sondring mellem fagene inden for fritidsundervisningen. Når jeg har draget det frem, er det af den ene grund, at jeg føler et betydeligt ansvar over for de tanker, som vi ikke mindst fra det radikale venstres side har lagt overordentlig vægt på inden for den livslange uddannelse. Men når vi ved, hvad uddannelse og undervisning koster, og tager vores økonomiske situation i betragtning, så er jeg bange for, at skal vi løse denne opgave, så får vi ikke samtidig råd til at dække ind, som vi hidtil har gjort.

Jeg har taget et pluk og kigget i de brochurer, der er blevet sendt ud fra vore dygtige oplysningsforbund. Når jeg nævner titler som guitarkursus, havekursus, kursus i beatmusik, i slibning af ædle stene, i maling af antikke møbler, i syning af lampeskærme, i yoga, kurser i spændende madlavning fra hele verden, finere madlavning, porcelænsmaling osv., ja, så er det slet ikke for at lægge disse ting for had, for det kan være såre fornuftige ting til at udfylde deltagerens fritid med, men jeg har meget svært ved at forstå, at der igennem disse ting virkelig foregår noget inden for det, vi benævner den livslange uddannelse. Derfor tror jeg, vi er nødt til at skelne på dette område.

Kristine Heltberg (SF):

Jeg er ked af, at jeg ikke fik noget positivt tilsagn fra ministeren om at ville overveje, om det var muligt at foretage en adskillelse, således at den kompetencegivende undervisning kom ind under den normale skolelovgivning. Det forekommer mig, at denne tanke ligger meget nær op ad nogle af de tanker, som ministeren også selv har givet udtryk for ved forskellige lejligheder.

Det glæder mig unægtelig, at der i bemærkningerne til hr. Orla Møller faldt en udtalelse, jeg opfattede som en slags garanti for, at der ikke ville blive foretaget noget katastrofalt. Jeg håber, vi kan opfatte denne udtalelse som dækkende hele undervisningsområdet, det ville være meget betryggende.

Med hensyn til hobbyvirksomheden vil jeg sige, at det forekommer mig overordentlig svært at tage stilling i hvert enkelt tilfælde til, hvad der er mere eller mindre hobbypræget. De berømte eksempler omkring ølbrygning og andre gamle danske folketraditioner forekommer mig netop særdeles egnede til at vise, hvor svært det er at finde en ensartet betragtningsmåde over for de meget forskelligartede former for undervisning, der findes.

Derimod bør kompetencegivende undervisning, dvs. eksamensgivende undervisning, der giver adgang til udøvelse af forskellige former for arbejde, være fri i landet og være en del af vores skolevæsen. Det synes jeg er det helt overordnede synspunkt, specielt i en arbejdsløshedssituation, hvor vi netop har mulighed for at gennemføre noget sådant også med henblik på kommende, forhåbentlig bedre tider. Det vil jeg håbe at ministeren vil se positivt på.

Freddy Madsen (DKP):

Det skal bare være en kort bemærkning til hr. Flyvgaard, der siger: herregud, det er kun 15 mill. kr., og fordelt på en masse mennesker så er det jo ikke så galt. Sådan kan man selvfølgelig tage det. Det er 15 mill. kr. i dag. I går var det mejeritilskuddet, i morgen er det medicintilskuddet, og de samarbejdende partier har jo selv sagt, at når vi når vejs ende, så er det blevet til 7 mia kr. Vi agter at protestere, hver gang man foretager en ny nedskæring, også når det gælder et så vigtigt område som dette, hvor vi mener at nedskæringerne så afgørende har social slagside.

Undervisningsministeren (Tove Nielsen):

Hr. Orla Møller sagde: lad os for alt i verden lade være med at pille ved de hobbybetonede fag og udelukke nogen. Jeg føler trang til at minde om, at i september 1973, da vi havde en socialdemokratisk regering, udsendte man et cirkulære, som afgrænsede